

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: I. P., narozená X, bytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, orgán sociálního zabezpečení, nám. Hrdinů 3, Praha 4, IČ 000069637064, PO BOX 122, 140 21 Praha 4 (dále i MV),

v řízení o žalobě ze dne 10.1.2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6.12.2021 č.j. OSZ-157307-2/M-Mš-2021 o invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR ze dne 6.12.2021 č.j. OSZ-157307-2/M-Mš-2021 a jemu předcházející rozhodnutí č.j. OSZ-157307/D-Ču-2021 ze dne 20.8.2021 se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 10.1.2022 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 6.12.2021 č.j. OSZ-157307-2/M-Mš-2021, jímž žalovaný zamítl její námitky a potvrdil rozhodnutí MV č.j. OSZ-157307/D-Ču-

2021 ze dne 20.8.2021, kterým bylo rozhodnuto o nevyhovění žádosti o přiznání invalidního důchodu s tím, že na základě posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti posudkovým lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město dne 30.6.2021 není žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20%, přičemž pojištěnec je invalidní, pokud nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 6.12.2021 žalovaný mimo jiné zdůraznil, že Oddělením lékařské posudkové služby pracoviště České správy sociálního zabezpečení (dále jen **ČSSZ**) Plzeň byl dne 24.11.2021 posouzen zdravotní stav žalobkyně v řízení o námitkách a z posudku vyplývá, že není invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), poklesla její pracovní schopnost pouze o 20%.

2. V **žalobě** žalobkyně hlavně namítala, že její zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen zejména z hlediska neurologického a pracovní schopnost nebyla hodnocena správně, neboť její zdravotní stav, který stručně popsala, se postupně zhoršuje, proto požadovala přezkoumání zdravotního stavu a posouzení připojených lékařských nálezů Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**). Závěrem navrhla vydání rozsudku, jímž bude napadené rozhodnutí ze dne 6.12.2021 i předcházející rozhodnutí ze dne 20.8.2021 zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň-město** vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 30.6.2021 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného ČSSZ-pracoviště Plzeň v námitkovém řízení dne 24.11.2021 vyplývá, že žalobkyně nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna.
4. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě dne 8.2.2022 poukázal na to, že napadená rozhodnutí byla vydána na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně posudkovými lékaři. Závěrem bylo navrženo zamítnutí žaloby jako nedůvodné, pokud v průběhu řízení nedojde ke změně posouzení zdravotního stavu žalobkyně.
5. Ze zaslání správního spisu vedeného žalovaným ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 6.12.2021 bylo podle doručky žalobkyni doručeno dne 13.12.2021.
6. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.
7. Soud proto požádal PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 21.4.2022 za účasti odborného lékaře z oboru neurologie a žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí (6.12.2021) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o**

invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%, když **datum vzniku invalidity bylo stanoveno 28.4.2021** (neurologickým nálezem); doba platnosti (lhůta KLP): 4/2024 (na straně 1 posudku je nesprávně uvedeno – Rozhodnutí: ČSSZ místo správného MV).

Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a z vyšetření neurologem při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je vleklý levostranný LI syndrom s přetrvávající iritačně zánikovou a motorickou lézí kořenů S1 a L5 při protruzi disku L5/S1, často recidivující, nereagující léčbu na opakovanými PRT, KB, jedná se o středně těžké funkční omezení bederního úseku páteře, vleklý levostranný CB syndrom s iritací a sensitivní lézí kořene C7 při stenóze krčního úseku páteřního kanálu v prostoru C5/6, jedná se o lehké až středně těžké funkční omezení krčního úseku páteře. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o funkční postižení více úseků páteře uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1 c) přílohy k vyhlášce, pro které stanovuje míru poklesu pracovní schopnosti 35% při rozmezí 30 - 40%; není důvod pro použití § 3 ani § 4 odstavce 1 citované vyhlášky. Dále komise uvedla, že žalobkyně není schopna práce spojené s větší fyzickou námahou, s manipulací s těžkými břemeny, delším sezením a stáním, je schopna lehčí fyzické práce s možností střídání pracovních poloh, spíše na zkrácený úvazek a je schopna po vzniku invalidity I. st. vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen v podstatně menším rozsahu a intenzitě. *(Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*

8. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona** následující:

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

9. V § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky je stanoveno: V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci pouze však podmínky pro zvýšení (snížení) míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány, jak uvedeno shora.

10. Podle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky

nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

11. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).
12. Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
13. Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 6.12.2021, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).
14. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora citovaného posudku PK MPSV ze dne 21.4.2022 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného MV se u žalobkyně jednalo o invaliditu prvního stupně s datem vzniku 28.4.2021 neurologickým nálezem, proto je žaloba podaná důvodně. **Soud proto napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 6.12.2021 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 20.8.2021 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku)** pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaný si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, přičemž vycházel z posudků OSSZ a ČSSZ výše uvedených. Dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 28.4.2021 a tedy k 20.8.2021 i 6.12.2021 odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 35%, avšak lékařem OSSZ i ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 20%.
15. Po právní moci tohoto rozsudku **žalovaný bude vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 21.4.2022 invalidní pro invaliditu prvního stupně od 28.4.2021**, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity prvního stupně (od uvedeného data), čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 9.5.2022 č.j. 16 Ad 2/2022-38, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byl vydal žalovaný v případě zjištění vzniku invalidity žalobkyně již v řízení o její žádosti či o podaných námitkách, přičemž podkladem pro vydaná

rozhodnutí žalovaného byly posudky lékaře OSSZ a ČSSZ shora uvedené.

16. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohla být přiznána výplata invalidního důchodu, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity, a to z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků.
17. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně však nepožadovala žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 9. května 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně